

PTICE PARKA PRIRODE RADAN

Izdavači:
Biološko društvo „Dr Sava Petrović“,
Višegradska 33, 18000 Niš
Javno preduzeće za gazdovanje šumama „Srbijašume“,
Bulevar Mihajla Pupina 113, 11070 Novi Beograd.

Za izdavača:
Marko Nikolić
Biološko društvo „Dr Sava Petrović“, Niš.

Autori izdanja:
Marko Nikolić
Slobodan Marković

Grafička priprema i dizajn:
Dimitrija Savić-Zdravković

Naslovna fotografija
Vinogradska strnadica (*Emberiza hortulana*)
autor: Marko Nikolić

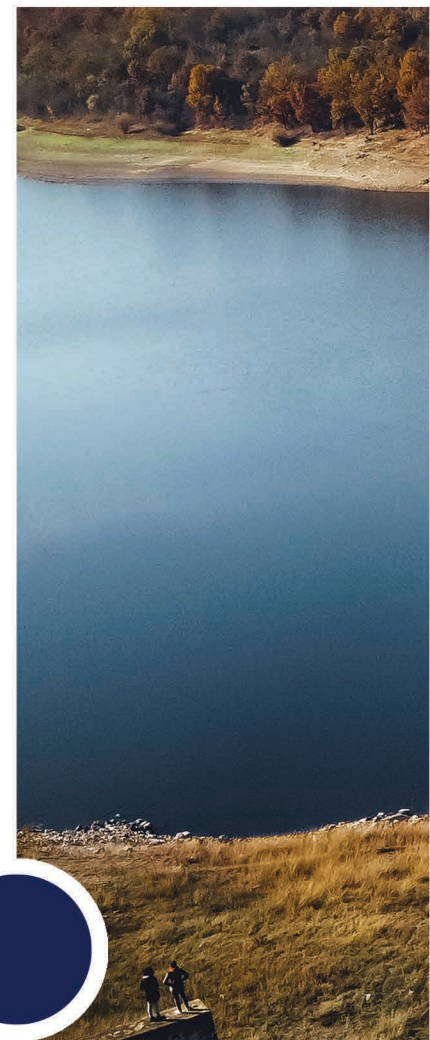
Autori fotografija:
Marko Nikolić
Slobodan Marković

Štampa:
COPY SHOP AM

Kontakt izdavača:
Biološko društvo „Dr Sava Petrović“,
Telefon: 062 964 99 12
e-mail: info@bddsp.org.rs
JP „Srbijašume“ – Beograd
Šumsko gazdinstvo „Toplica“ – Kuršumlija
Telefon: 027 381 325, 027 381 317
Faks: 027 381 325
e-mail: sgkursumljia@srbijasume.rs
Šumsko gazdinstvo „Šuma“ - Leskovac
Deligradska 1, 16000 Leskovac
Telefon: 016 243 034, 016 213 593
Faks: 016 255 947
e-mail: sgleskovac@srbijasume.rs
Radna jedinica Park prirode Radan
e-mail ppradan@srbijasume.rs

Tiraž:
200

Niš, 2021.

Autor fotografije Marko Nikolić

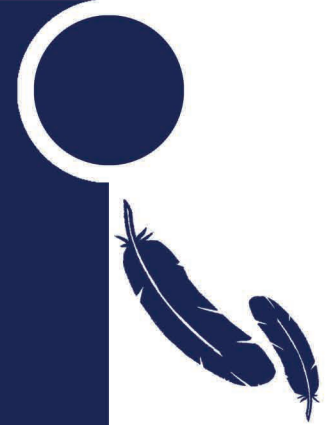
PARK PRIRODE "RADAN"

Park prirode „Radan“ se nalazi u južnoj Srbiji i prostire se na teritoriji opštine Kuršumlija, Bojnik, Lebane, Medveđa i Prokuplje. Središnji deo zaštićenog prostora ispunjava planinski masiv planine Radan po kome je čitavo područje prirodnog dobra dobilo naziv. Najviši vrh planine Radan je Šopot (1408 m). Ovo prirodno dobro stavljeno je pod zaštitu 2017. godine. Režim zaštite je uspostavljen na teritoriji od ukupno 41312,66 ha radi očuvanja geološke, predeone i biološke raznovrsnosti.

Predeona raznovrstnost je velika i ogleda se u raznovrsnim oblicima vulkanskog reljefa. Lecko – adenzicki masiv predstavlja najviši i najveći vulkanski kompleks u Srbiji. Brze i čiste planinske reke Kosanica, Jablanica i Pusta, sa svojim pritokama predstavljaju veliko prirodno bogatstvo ovog kraja. Područje obiluje mnogobrojnim izvorima čiste i lekovite vode koji su rasuti svuda po planini Radan, danas se neki od izvora koriste kao rehabilitacioni centri. Zaštićeno područje odlikuje i veštačka akumulacija na Pustoj reci, Brestovačko jezero.

Kombinacija jedinstvenih geografskih, klimatskih i hidrogrfskih odlika dovela je do toga da se na ovom prostoru formira karakterističan biljni prekrivač.

Raznovrsni šumski i livadski ekosistemi međusobno prepleteni u kombinaciji sa adenzickim stenama refugijalnog karaktera, predstavljaju jedinstvena staništa za brojne životinjske vrste.

PTICE PARKA PRIRODE

Fauna ptica predstavlja jednu od najbogatijih grupa životinja na teritoriji zaštićenog područja PP „Radan“. Prva ornitološka istraživanja ovog područja započeta su još krajem 70-ih godina prošlog veka. Terenski obilasci vršeni su sporadično i u velikim vremenskim razmacima do 2010. godine, kada su podaci objedinjeni u studiji zaštite ovog područja koju je izradio Zavod za zaštitu prirode Srbije 2013. godine.

U saradnji sa JP „Srbijašume“, ŠG „Toplica“ iz Kuršumlije i ŠG „Šuma“ iz Leskovca, radne jedinice PP „Radan“, tokom 2020. godine započet je program istraživanja i praćenja ornitofaune na teritoriji Parka prirode „Radan“.

Dosadašnji rezultati pokazuju da se na teritoriji zaštićenog područja može sresti ukupno 102 vrste ptica, od čega su 70 vrsta označene kao gnezdarice područja.

Autori studije zaštite pretpostavljaju da bi ukupno bogatstvo područja moglo da bude čak 150 vrsta. Novija sistematska istraživanja pokazala su da se na akumulaciji Brestovačko jezero sve češće pojavljuju i ptice vodenih staništa koje na seobi i u toku zimskih meseci biraju upravo ovu vodenu površinu. Takođe, istraživanjem ptica specifičnih staništa u narednom periodu može se očekivati da se ukupan broj zabeleženih vrsta poveća.

U nastavku će biti predstavljene najatraktivnije vrste, po izboru autora, zabeležene na teritoriji Parka prirode.

UPOZNAJTE NEKE OD NAJATRAKTIVNIJIH VRSTA PARKA PRIRODE

Suri orao (*Aquila chrysaetos*)
Vodenkos (*Cinclus Cinclus*)
Vinogradska strnadica (*Emberiza hortulana*)
Utina (*Asio otus*)
Crvenoglavi svračak (*Lanius senator*)
Ćubasti gnjurac (*Podiceps cristatus*)
Crnogrlji morski gnjurac (*Gavia arctica*)
Crna žuna (*Dryocopus martius*)
Vodomar (*Alcedo atthis*)
Ružičasti čvorak (*Pastor roseus*)
Mali slavuj (*Luscinia megarhynchos*)
Pčelarica (*Merops apiaster*)
Crna roda (*Ciconia nigra*)
Grlica (*Streptopelia turtur*)
Jarebica (*Perdix perdix*)

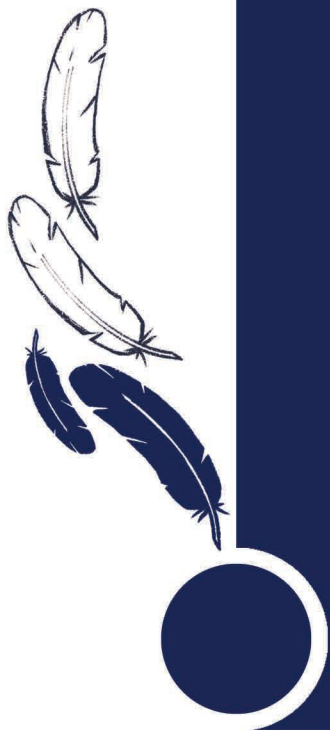
LEGENDA

MIGRATORNI STATUS

mG - moguća gnezdarica
vG - verovatna gnezdarica
G - potvrđena gnezdarica
L - litalica
P - prolaznica
Z - zimovalica

IUCN STATUS

NA - neprimenjivi kriterijum
DD - nedovoljno podataka
LC - najmanja briga
NT - skoro ugroženi takson
VU - ranjiv takson
EN - ugrožen takson
CR - kritično ugrožen takson
EX - iščezli takson

SURI ORAO

Aquila chrysaetos

75 – 88 cm

204 – 220 cm

2840 – 6665 g

Nekada gnezdarica ovog područja,
a u novije vreme smatra se
mogućom gnezdaricom Radana.
Vrsta sa imponantnim rasponom krila
koja se povremeno viđa u
istočnim delovima Parka prirode.

Naseljava različite tipove staništa:
otvorene predele brdsko-planinskih staništa,
klisure i kanjone, mediteranska staništa i
visoko planinska staništa.

Gnezda gradi na nepristupačnim
delovima litica, retko na visokim stablima.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

VU

DD

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

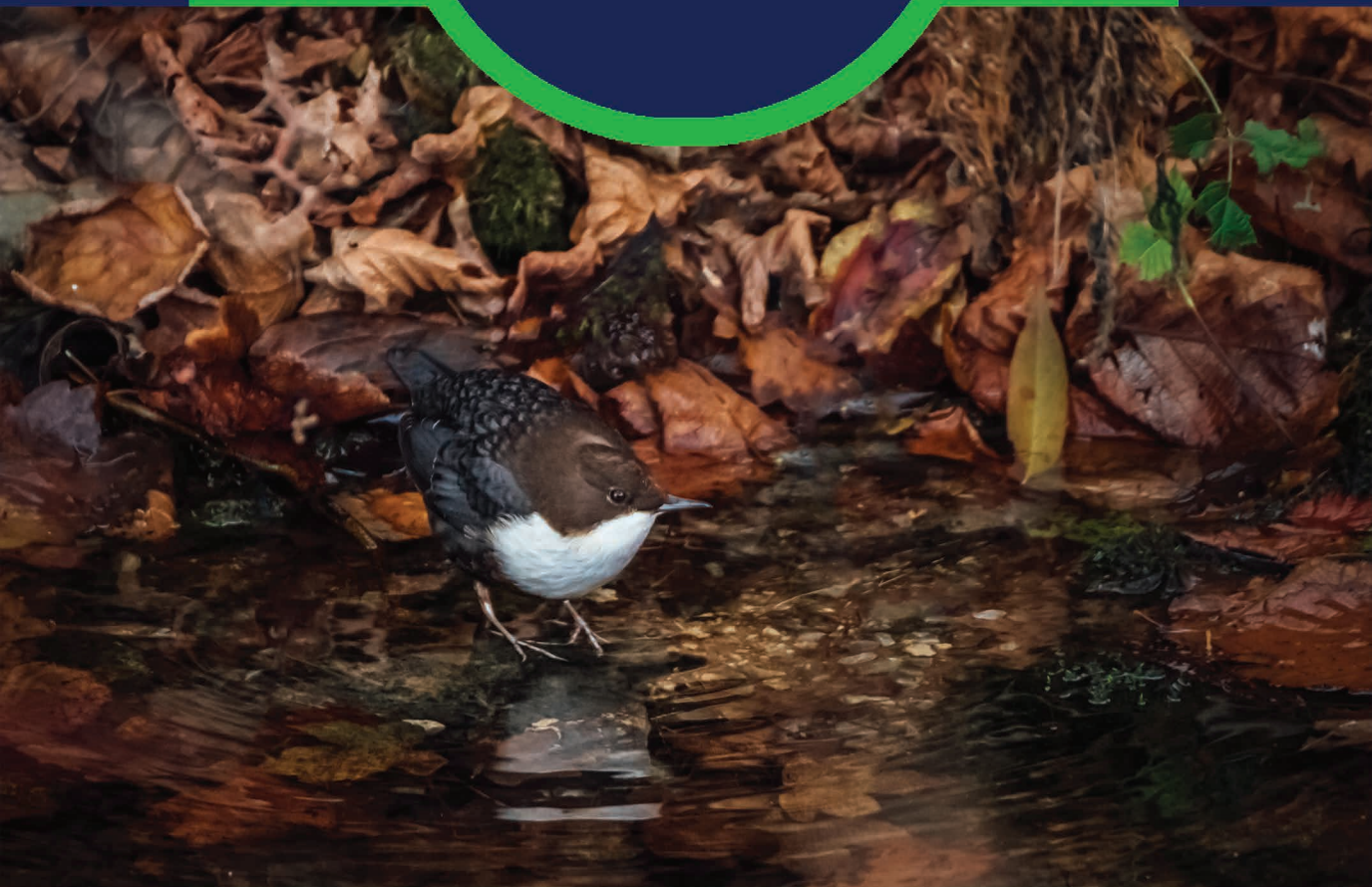
Direktiva o pticama EU – Annex I
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex II;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

VODENKOS

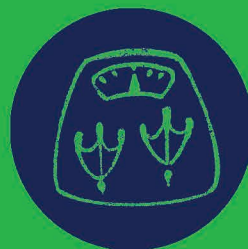
Cinclus cinclus

18 cm

25 - 30 cm

49 - 84 g

Prvi put je zabeležen 2021. godine
na reci Kosanici kod sela Rudare.
Lako je prepoznatljiv po belim grudima,
a prilikom kretanja pomera telo gore-dole.
Roni u potrazi za hranom.

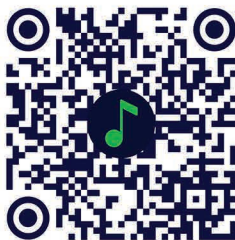
Naseljava čiste i brzotekuće reke i potoke sa kamenitim obalama, očuvana šumska staništa brdsko-planinskih predela. Gnezda gradi u rupama i pukotinama stena, na obalama rečnog korita.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

Gnezdeća
populacija

LC

Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

VINOGRADSKA STRNADICA

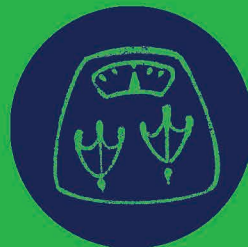
Emberiza hortulana

16 - 17 cm

23 - 29 cm

81 - 96 g

Nekada je bila veoma retka gnezdarica područja. Danas se smatra mogućom gnezdaricom odgovarajućih staništa u severnijim delovima Parka prirode. Najčešće se sreće u ataru sela Kosmača.

Naseljava mozaična staništa, livade, pašnjake i obradive poljoprivredne površine sa žbunjacima, voćnjacima i šumarcima, u brdskim i ravničarskim predelima. Gnezda gradi na zemlji ili niskim (prizemnim) granama žbunja.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Direktiva o pticama EU – Annex I
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex III;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

UTINA

Asio otus

35 - 37 cm

90 - 100 cm

220 - 370 g

Moguća gnezdarica područja.
Retko se viđa jer dan provodi u krošnji drveća
a plen lovi noću.

Karakteristična je po tome što
na vrhu glave ima „uške“,
odnosno uzdignuto perje koje podseća na uši.

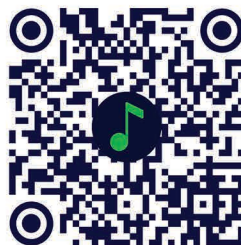
Naseljava različite tipove mozaičnih i otvorenih staništa, često u blizini obradivih poljoprivrednih površina, gnezdi se i u naseljenim mestima. Gnezda ne gradi, preuzima već napravljena gnezda svraka, vrana ili gačaca.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex II;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

CRVENOGLAVI SVRAČAK

Lanius senator

18 cm

26 - 28 cm

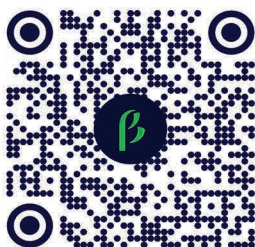
30 - 40 g

Nekada retka gnezdarica područja,
dok se u novije vreme često sreće
u južnim i istočnim delovima Parka prirode,
najviše u okolini Brestovačkog jezera.

Naseljava otvorena i poluotvorena mozaična staništa livada, pašnjaka i obradivih površina sa pojedinačnim žbunjacima ili voćnjacima, koja su bogata insektima. Češća je u predelima sa uticajem mediteranske klime. Gnezda gradi u niskom žbunju.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

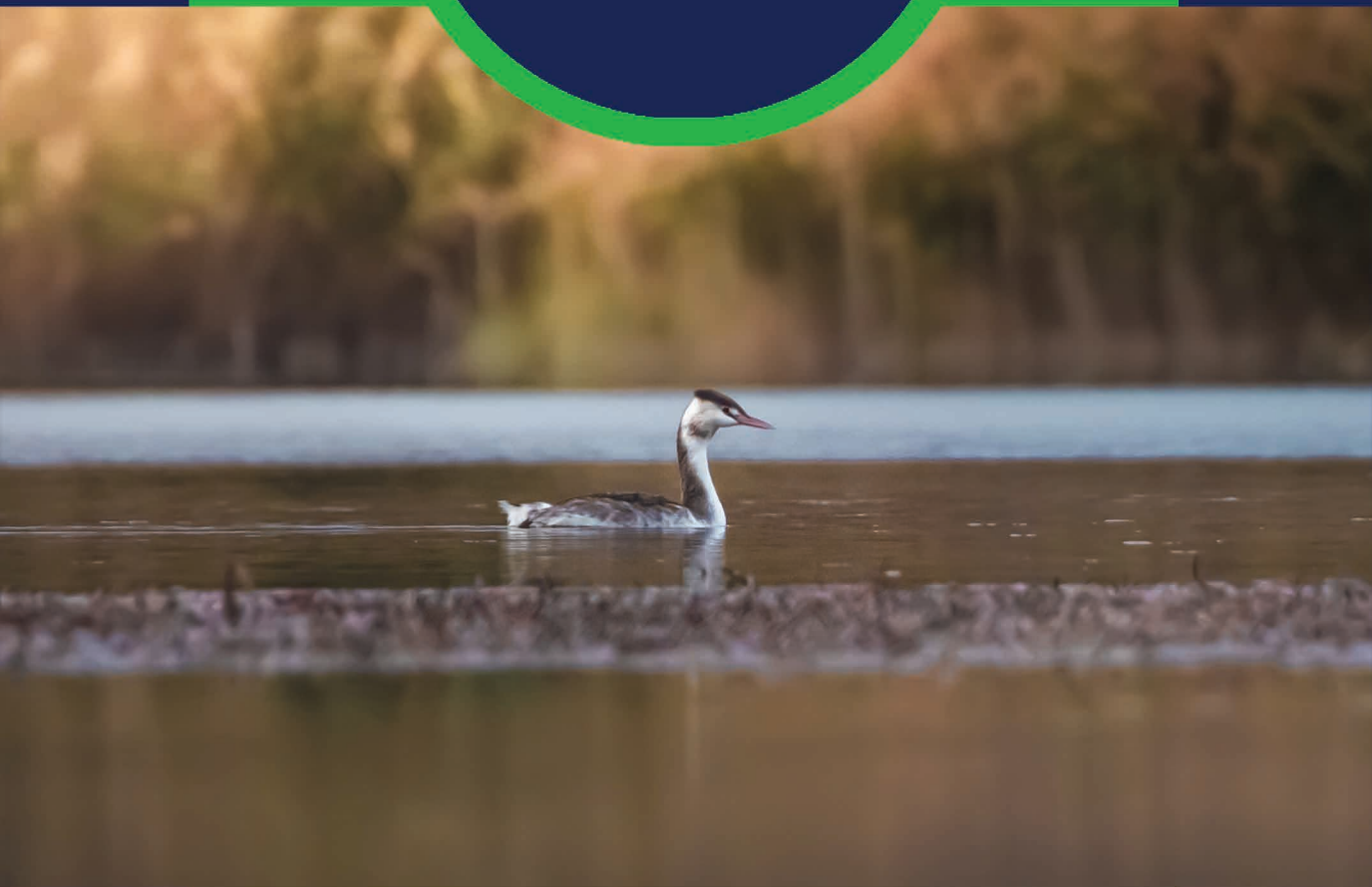
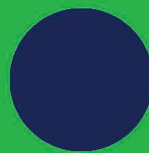
Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex II;
Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:
Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

ĆUBASTI GNJURAC

Podiceps cristatus

46 - 51 cm

85 - 90 cm

568 - 813 g

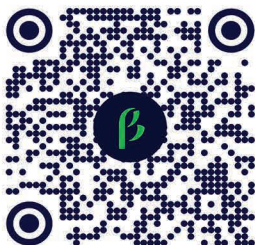
Najveća i najpoznatija vrsta gnjurca kod nas.

Smatra se slučajnim posetioцем
Parka prirode, a može se retko videti
na Brestovačkom jezeru.

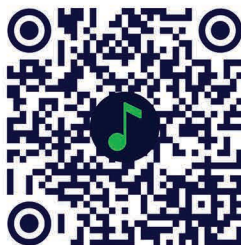
Naseljava stajaće vodene ekosisteme (jezera, bare, ribnjake), sa velikom otvorenom vodenom površinom i razvijenom i gustom obalnom vegetacijom. Gnezdi se na vodi u gnezdima sačinjenim od gomile trave.

STATUS

P

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex III;
Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:
Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

CRNOGRLI MORSKI GNJURAC

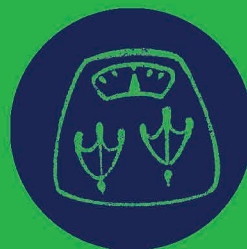
Gavia arctica

58 - 73 cm

110 - 130 cm

1316 - 3400 g

Zimski gost i posetilac Brestovačkog jezera.
Izvrstan je plivač i često zaranja
u potrazi za hranom.

Prisustvo vrste je prvi put potvrđeno
2020. godine.

Gnezdi se na slatkovodnim, otvorenim i dubokim vodenim ekosistemima bogatim ribom.

U našoj zemlji se isključivo viđa tokom zimskih meseci na različitim manjim ili većim vodenim površinama (reke, jezera, bare, ribnjaci).

STATUS

Z

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

/

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Direktiva o pticama EU – Annex I
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

ČRNA ŽUNA

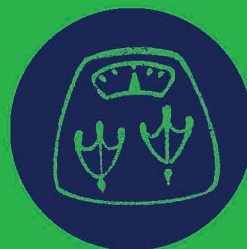
Dryocopus martius

45 - 57 cm

64 - 68 cm

290 - 370 g

Jedna od najkrupnijih vrsta detlića.
Crne je boje sa crvenom šarom na vrhu glave.
Malobrojna je i retko se sreće na području
i smatra se mogućom gnezdaricom
Parka prirode.

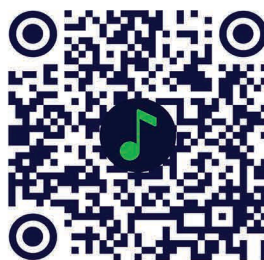
Naseljava različite tipove ravničarskih
i brdsko-planinskih šuma.
Za potrebe gnežđenja pravi
velike duplje u visokim i starim stablima.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Direktiva o pticama EU – Annex I
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex I;

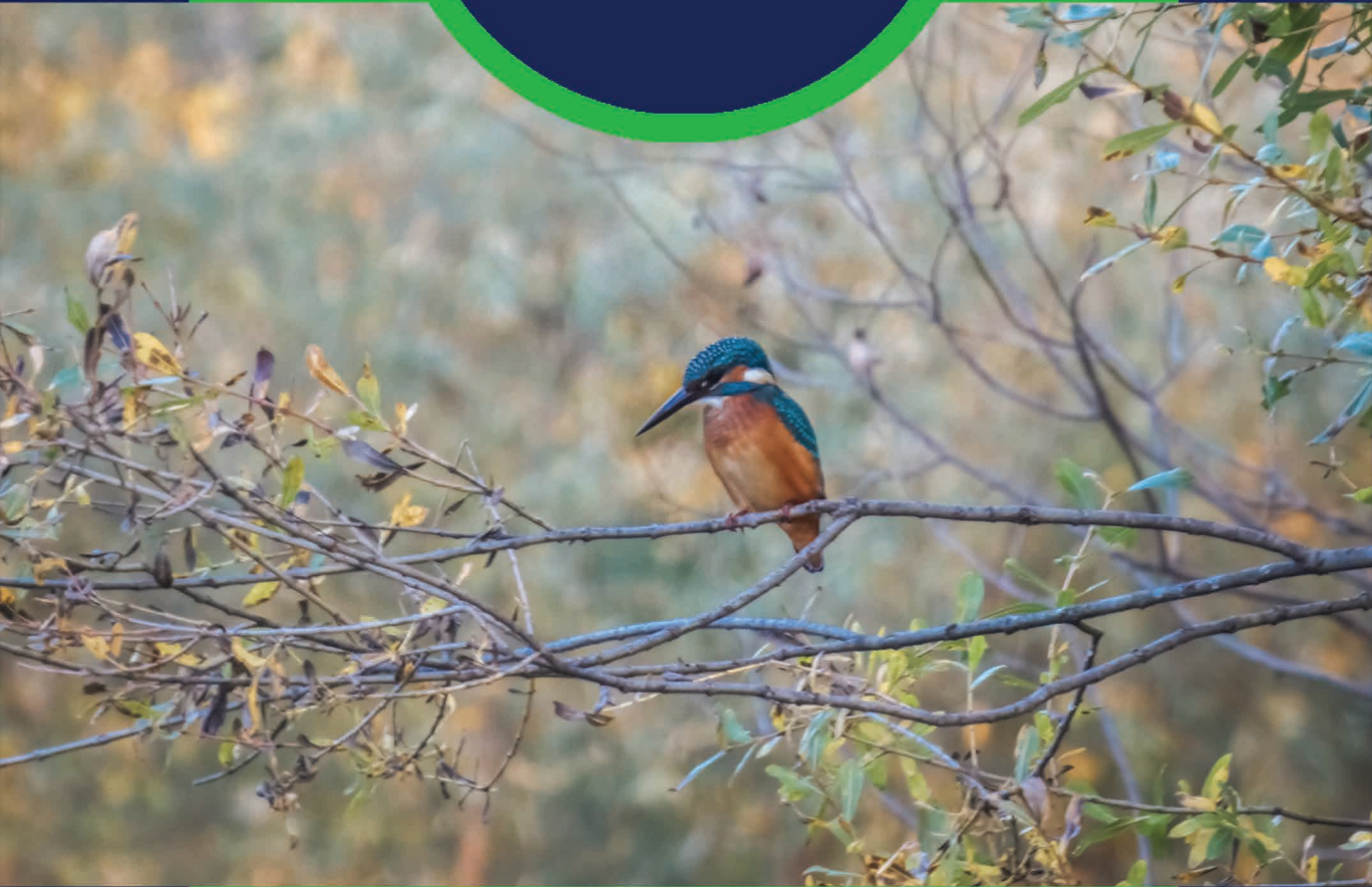
Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

VODOMAR

Alcedo atthis

16 - 17 cm

24 - 26 cm

34 - 46 g

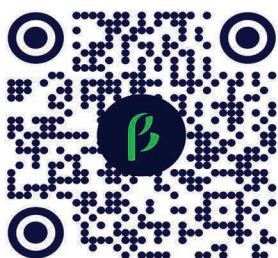
Vrsta atraktivne tirkizno-plave obojenosti.
Često se sreće u niskom i pravolinijskom letu
iznad vodene površine.

Moguća je gnezdarica Brestovačkog jezera.

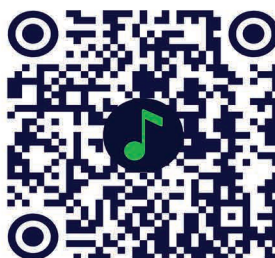
Naseljava sve tipove vodenih staništa, stajaće i tekuće. Neophodno je prisustvo bilo kakve vegetacije uz obalu, zbog boljeg pregleda sa visine, za lov ribe u plićacima. Gnezda gradi u dubokim cevastim dupljama na strmijim delovima rečne obale.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Direktiva o pticama EU – Annex I
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

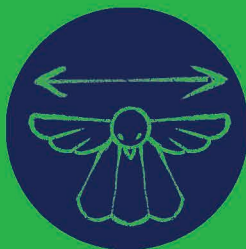
Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

RUŽIČASTI ČVORAK

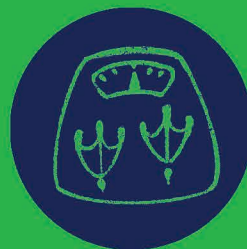
Pastor roseus

21 cm

37 - 40 cm

67 - 88 g

Retka prolaznica posmatrana u manjim jatima
u voćnjacima sitnijeg voća
(trešnja, višnja...) i na dudu.

Na području Parka prirode se može videti
u toku maja i početkom juna meseca.

Naseljava otvorene stepe
gde se gnezdi kolonijalno.
U Srbiji se viđa isključivo i redovno na seobi,
kreće se u manjim ili većim jatima.

STATUS

P

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

/

DD

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex III;
Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;

MALI SLAVUJ

Luscinia megarhynchos

16 cm

23 - 26 cm

17 - 24 g

Gnezdarica područja, u proleće se pesma
ove vrste može čuti u
različitim delovima Parka prirode.
Mnogo ju je lakše čuti nego videti.
Ima „neugledno“ smeđe perje
pa se teško uočava u gustom rastinju.

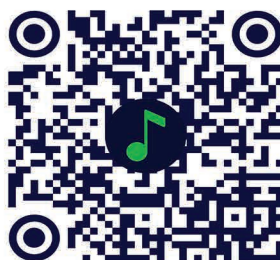
Naseljava otvorena mozaična staništa šuma, žbunja, šikara sa gustom vegetacijom, najčešće granična sa nekom vodenom površinom. Gradi dobro skrivena gnezda od trave i lišća na tlu.

STATUS

VG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex I;
Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:
Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

PČELARICA

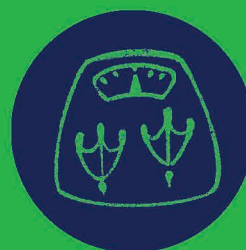
Merops apiaster

27 - 29 cm

44 - 49 cm

44 - 78 g

Moguća gnezdarica područja.
Ptica izuzetno atraktivne obojenosti i
lako prepoznatljiva.

Uglavnom se sreće u jatima
po obodu Parka prirode i u okolini
Brestovačkog jezera.

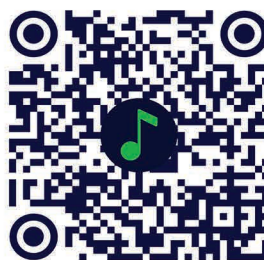
Naseljava otvorena staništa livada, pašnjaka, stepa sa odgovarajućim peščanim lesnima, iskopinama peska (šljunka) ili višim obalama reka pogodnim za pravljenje gnezda u vidu rupa. Gnezdi se u manjim ili većim kolonijama.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

CRNA RODA

Ciconia nigra

95 - 100 cm

145 - 155 cm

3000 g

Nekada potvrđena gnezdarica područja.
U novije vreme viđa se u različitim delovima
Parka prirode u preletu
i smatra se mogućom gnezdaricom.

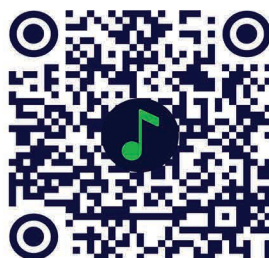
Naseljava očuvane, stare šume koje u svojoj blizini imaju vodene površine: jezera, reke, močvare ili vlažne livade. Gradi velika gnezda na vrhovima stoletnih stabala ili ređe na kamenim liticama.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

LC

LC

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

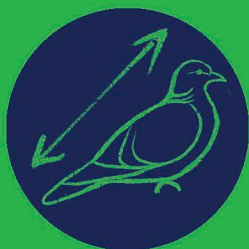
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa (Bernska konvencija) - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva:

Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva.

GRLICA

Streptopelia turtur

26 - 28 cm

47 - 53 cm

100 - 180 g

Verovatna gnezdarica područja.
Trpi jak antropogeni pritisak i
često je predmet krivolova.
U Srbiji je na snazi lovostaj (do 2024. godine)
u cilju regulisanja brojnosti i
oporavka populacija u prirodi.

Naseljava raznovrsna mozaična staništa
otvorenih šuma, livada, šikara, žbunja,
poljoprivrednih površina, ravničarskog i
brdovitog predela,
a izbegava naseljena mesta.
Gnezda gradi u vidu malih platformi
u krošnjama drveća.

STATUS

VG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

VU

NACIONALNI
STATUS

VU

Gnezdeća
populacija

VU

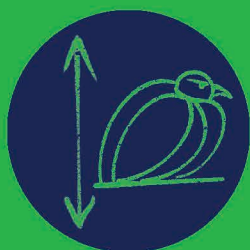
Negnezdeća
populacija

Direktiva o pticama EU – Annex IIb;
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex III;
Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih
vrsta biljaka, životinja i gljiva;
Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;
Zakon o divljači i lovstvu.

JAREBICA

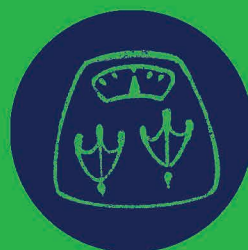
Perdix perdix

28 - 32 cm

45 - 48 cm

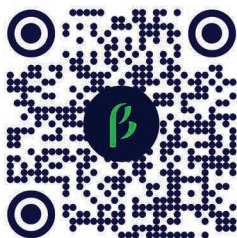
340 - 450 g

Vrsta ptice iz porodice fazana (Phasianidae).
Moguća gnezdarica PP Radan
koja se sreće u različitim
kultivisanim i nekultivisanim
otvorenim i mozaičnim predelima.
Stanarica je područja
i zimi se okuplja u mala jata.

Naseljava poljoprivredne površine
koje se intenzivno obrađuju,
mozaične ili zapuštene
poljoprivredne površine,
travnata staništa (livade i pašnjake),
šikare, žbunjake i
predele sa oskudnom vegetacijom.

STATUS

mG

saznaj više

poslušaj pesmu

GLOBALNI
STATUS

LC

NACIONALNI
STATUS

VU

NA

Gnezdeća
populacija

Negnezdeća
populacija

Direktiva o pticama EU - Annex IIa; Annex IIIa;
Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa
(Bernska konvencija) - Annex III;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih
divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;

Prilog II Zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;
Zakon o divljači i lovstvu.

U terenskim istraživanjima učestvovali: Milan Ilić, Dimitrija Savić-Zdravković, Ana Samardžić, Irina Stamenković, Danica Popović, Aleksandra Jovanović i Aca Đurđević.

LITERATURA

- BirdLife International (2020): Handbook of the Birds of the World and BirdLife International digital checklist of the birds of the world. Version 5.
- Directive, E. B. (1979). Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds. OJ L, 103(25.04), 1979.
- IUCN (2012): IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1. Second edition. Gland, Switzerland and Cambridge, UK: IUCN. iv + 32pp.
- Radišić, D. (ed) 2018: Crvena knjiga faune Srbije III, Ptice. Zavod za zaštitu prirode Srbije. Departman za biologiju i ekologiju, PMF, Univerzitet u Novom Sadu. Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije. Beograd
- Službeni glasnik Republike Srbije (5/2010, 47/2011, 32/2016 i 98/2016): Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva. JP Službeni glasnik, Beograd.
- Službeni glasnik RS (91/2017): Uredba o proglašenju Parka prirode „Radan“. JP Službeni glasnik, Beograd.
- Švenson L. (2009): Collins Bird Guide - 2nd edition. HarperCollins Publisher, London.
- Šćiban, M., Rajković, D., Radišić, D., Vasić, V., Pantović, U. (2015): Ptice Srbije – kritički spisak vrsta. Pokrajinski zavod za zaštitu prirode i Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije, Novi Sad.
- ZZPS (2013): Predlog za zaštitu Predeo izuzetnih odlika „Radan“. Studija zaštite. Zavod za zaštitu prirode Srbije, Beograd.

Autor fotografije Marko Nikolić

2021.